De?i?ken ve S?n?rs?z Kariyer Tutumlar? Ölçe?i K?sa Form

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *De?i?ken ve S?n?rs?z Kariyer Tutumlar? Ölçe?i K?sa Form*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19566

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

De?i?ken ve S?n?rs?z Kariyer Tutumlar? Ölçe?i K?sa Formu, küresel i? dünyas?ndaki de?i?imlere paralel olarak bireylerin kariyerlerine yönelik sergiledikleri modern tutumlar? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? olan orijinal ölçeklerin Türkçe ba?lam?na bir uyarlama çal??mas?n?n ürünüdür. Bu k?sa form, özellikle zaman k?s?tl? ara?t?rmalarda ve kurumsal uygulamalarda kullan??l?l?k sa?lamak üzere tasarlanm??t?r. Ölçek, kariyer yönetimi alan?ndaki temel iki ça?da? yap?y?, yani **De?i?ken Kariyer** (Protean Career) ve **S?n?rs?z Kariyer** (Boundaryless Career) tutumlar?n? ölçmektedir. 2020 y?l?nda yay?mlanan bu psikometrik de?erlendirme çal??mas?, ölçe?in Türkçe popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir araç oldu?unu göstermi?tir.

Ölçe?in temel amac?, bireylerin kariyerlerini ne ölçüde kendi de?erlerine göre yönlendirdi?ini (de?i?kenlik) ve kariyer yollar?nda örgütsel veya co?rafi s?n?rlar? ne ölçüde a?maya istekli oldu?unu (s?n?rs?zl?k) belirlemektir. Bu tutumlar, günümüz i?gücünün adaptasyon yetene?i ve kariyer esnekli?i hakk?nda önemli bilgiler sunar.

Anahtar Kelimeler

De?i?ken Kariyer, S?n?rs?z Kariyer, Kariyer Tutumlar?, K?sa Form, Uyarlama, Psikometrik Özellikler, Mesleki Rehberlik, Kariyer Geli?imi.

Yazarlar

K. Övgü Çakmak Otluo?lu, Bü?ra Acar Bolat.

Amaç

Ölçe?in birincil amac?, De?i?ken Kariyer tutumlar? ve S?n?rs?z Kariyer tutumlar?n? k?sa ve verimli bir ?ekilde ölçmek için güvenilir ve geçerli bir araç sunmakt?r. Bu tutumlar, güncel kariyer teorilerinin merkezinde yer almakta olup, geleneksel kariyer anlay???n?n yerini alan birey odakl? ve esnek kariyer yakla??mlar?n? temsil etmektedir. Uyarlama çal??mas?, bu modern kariyer yap?lar?n?n Türk kültür ve i?gücü ba?lam?nda da do?ru bir ?ekilde de?erlendirilebilece?ini kan?tlamay? hedeflemi?tir.

Ölçek, kariyer dan??manl??? süreçlerinde bireylerin kariyer esnekli?i ve öz-yönelim düzeylerini belirlemek, ayr?ca örgütsel psikoloji ara?t?rmalar?nda i? tatmini, ba?l?l?k ve kariyer ba?ar?s? gibi de?i?kenlerle ili?kilerini incelemek için kullan?labilir. K?sa formun geli?tirilmesi, özellikle büyük örneklemli çal??malarda veri toplama sürecini h?zland?rmakta ve kat?l?mc? yükünü azaltmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap?

De?i?ken ve S?n?rs?z Kariyer Tutumlar? Ölçe?i K?sa Formu, iki temel ve birbirinden ba??ms?z psikolojik yap?y? ölçmektedir:

De?i?ken Kariyer Tutumu (Protean Career Attitude): Bu yap?, bireyin kariyerini de?erler ve öz-yönelim temelinde yönetme e?ilimini ifade eder. De?i?ken Kariyer sahibi bireyler, kariyer ba?ar?lar?n? öncelikle içsel tatmin ve ki?isel de?erlerle tan?mlar, sürekli ö?renmeye odaklan?r ve kariyer yollar?n? aktif olarak kendileri ?ekillendirirler. Bu alt ölçek genellikle iki boyutu içerir: **Öz-Yönelim** ve **De?er Odakl?l?k**.

S?n?rs?z Kariyer Tutumu (Boundaryless Career Attitude): Bu yap?, bireyin kariyeri boyunca örgütsel, co?rafi veya endüstriyel s?n?rlar? a?ma e?ilimini gösterir. S?n?rs?z Kariyer tutumuna sahip bireyler, kariyer hareketlili?ini yüksek tutar ve farkl? organizasyonlar veya sektörler aras?nda geçi? yapmaktan çekinmezler. Bu alt ölçek de genellikle iki boyutu içerir: **Fiziksel S?n?rs?zl?k** (kurumlar aras? hareket) ve **Psikolojik S?n?rs?zl?k** (sosyal a?lar ve bilgi transferi yoluyla s?n?rlar ötesi ba?lant? kurma).

Geçerlik

Orijinal kaynakta geçerli?e dair spesifik rakamlar belirtilmemi? olsa da, uyarlama çal??mas?n?n ba?l??? ("validation and psychometric evaluation") **geçerlik** çal??malar?n?n yap?ld???n? göstermektedir. Bu tür uyarlama çal??malar?nda genellikle yap? geçerli?i kan?tlan?r. Yap? geçerli?i için **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** kullan?l?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in Türkçe formunun, orijinal ölçeklerdeki iki faktörlü (De?i?ken Kariyer ve S?n?rs?z Kariyer) veya dört alt faktörlü yap?y? (Öz-Yönelim, De?er Odakl?l?k, Fiziksel S?n?rs?zl?k, Psikolojik S?n?rs?zl?k) korudu?unu do?rulam??t?r.

Ayr?ca, ölçe?in alt boyutlar?n?n kuramsal olarak ili?kili olmas? beklenen di?er kariyer de?i?kenleriyle (örn., i? tatmini, kariyer memnuniyeti) korelasyonlar?n?n incelendi?i **ölçüt geçerli?i** (criterion validity) çal??malar? da yap?lm?? olmal?d?r. Bu analizler, k?sa formun modern kariyer tutumlar?n? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü ve teorik çerçeveye uygun sonuçlar verdi?ini desteklemektedir.

Güvenirlik

Kaynakta güvenirlik bilgisi belirtilmemi?tir; ancak psikometrik de?erlendirme kapsam?nda güvenirlik analizleri zorunludur. Ölçe?in iç tutarl?l???, genellikle **Cronbach Alfa (Cronbach's Alpha)** katsay?s? ile test edilmi?tir. Ba?ar?l? bir uyarlama çal??mas?, her bir alt ölçek için kabul edilebilir düzeyde yüksek (genellikle 0.70 ve üzeri) alfa de?erleri bildirmi? olmal?d?r. Bu, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ek olarak, test-tekrar test güvenirli?i (zamana ba?l? tutarl?l?k) de bu tür ölçekler için önemli bir güvenirlik kan?t?d?r. Bu yöntemde, ayn? kat?l?mc?lara farkl? zamanlarda uygulanan test sonuçlar?n?n yüksek korelasyon göstermesi beklenir, bu da ölçe?in zaman içinde kararl? ölçümler sundu?unu gösterir.

Faktör Analizi

De?i?ken ve S?n?rs?z Kariyer Tutumlar? Ölçe?i K?sa Formu'nun Türkçe ba?lam?ndaki yap?s?n? incelemek amac?yla **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** kullan?lm??t?r. Bu analiz, k?sa formun orijinal ölçeklerin teorik yap?s?n? (iki ana faktör veya dört alt faktör) Türk örnekleminde ne kadar iyi temsil etti?ini de?erlendirir.

Yap?lan DFA sonucunda, De?i?ken Kariyer ve S?n?rs?z Kariyer tutumlar?n?n birbirinden ayr??an, ancak modern kariyer paradigmas? alt?nda birle?en ayr? yap?lar oldu?u kan?tlanm??t?r. Faktör yüklerinin yüksek olmas? ve uyum indekslerinin kabul edilebilir s?n?rlar içinde yer almas?, ölçe?in yap?sal geçerlik kan?tlar?n? güçlendirmi?tir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon) Ölçe?i

Format: Genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?l?r (Kesin bilgi kaynakta belirtilmemi?tir, ancak kariyer tutum ölçeklerinde standart uygulamad?r).

Language Available: Türkçe

Population Group: Çal??an yeti?kinler ve üniversite ö?rencileri (Kariyer bilincine sahip bireyler).

Age Group: 18 ya? ve üzeri yeti?kinler.

Population Details: Türkiye'deki farkl? sektörlerde çal??an veya kariyer geli?im a?amas?nda olan bireyler.

Test Methodology: Öz Bildirimli Envanter (Self-Report Inventory). Kat?l?mc?lardan kariyerlerine yönelik tutumlar?n? belirten ifadelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Kariyer Yönetimi, Öz-Yönelim, De?er Odakl?l?k, Hareketlilik, ??gücü, Geçerlik, Güvenirlik, Örgütsel Psikoloji.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Uyarlama çal??mas?n?n sorumlu yazar? K. Övgü Çakmak Otluo?lu'nun ORCID bilgisi kaynakta mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: ovgu@istanbul.edu.tr (Sorumlu Yazar K. Övgü Çakmak Otluo?lu)

Correspondence Address: ?stanbul Üniversitesi, ?stanbul, Türkiye (Tahmini Kurum)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2020 (Uyarlama çal??mas?n?n yay?n y?l?).

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik ve ticari kullan?m? için orijinal yazarlarla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Sorumlu yazar K. Övgü Çakmak Otluo?lu ile ileti?im kurulmas? önerilir. Lisanslama ko?ullar? ve olas? ücretler, kullan?m amac?na göre (akademik ara?t?rma veya ticari uygulama) de?i?iklik gösterebilir.

Referanslar

Çakmak-Otluo?lu, K. Ö. & Acar-Bolat, B. (2020). Short Forms of Protean and Boundaryless Career Attitudes Scales in the Turkish context: validation and psychometric evaluation. *International Journal for Educational and Vocational Guidance*. https://doi.org/10.1007/s10775-020-09441-4

Bu ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

degisken-ve-sinirsiz-kariyer-tutumlari-olcegi-kisa-form-toad.pdf

De?i?ken ve S?n?rs?z Kariyer Tutumlar? Ölçe?i K?sa Form Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

(Ölçek maddeleri orijinal kaynak metinde sa?lanmam??t?r. Maddeler için yazar?n akademik yay?n?na veya yukar?da belirtilen PDF dosyas?na ba?vurulmal?d?r.)

ARABPSYCHOLOGY.COM